

Motion till riksdagen 2005/06:T381

av **Barbro Feltzing (mp)**

Whiplash

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utreda hur forskning för behandling på whiplash-skador kan främjas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ekonomiska incitament för ökad säkerhet vid bilkörning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om rättshjälp vid whiplash-skador.¹

¹ Yrkande 3 hänvisat till JuU.

Fel! Okänt namn på

Pisksnärtsskada

Vid bilåkning och med kollektiva färdmedel, såsom buss, kan vid häftiga inbromsningar och olyckshändelser följderna bli bestående skador i nackregionen. Sådana s.k. pisksnärtsskador uppträder efter en knyck av nacken, som blir en följd av påkörning bakifrån eller efter ett snabbt stopp. Denna skada kan visa sig omedelbart, men i många fall uppstår symtomen först efter några veckor. En diagnos på skadan kan vara svår att ställa och den skadade slussas ofta runt till olika vårdgivare. Efter ett år betraktas skadan som gammal, och någon rehabilitering ges då inte. Direkt efter att skadan uppstått finns det en chans, att med behandling bli någorlunda frisk. Men hos drygt 10 procent av de skadade blir det bestående men.

Ett växande problem

Pisksnärtsskador är ett växande problem och år 2020 kommer trafikolyckor, enligt experterna, att svara för fler dödsolyckor och skador än andra sjukdomar såsom t.ex. aids.

Enligt forskare från USA kostar pisksnärtsskadorna årligen 50 miljarder kronor, inklusive medicin, inkomstförluster, smärtneдsättning, rehabilitering och juridisk hjälp.

Ny forskning från Australien har presenterats med behandlingsmetoder, som skulle kunna få hälften av alla svenska patienter med kroniska smärtor friska. Denna forskning skulle kunna utvecklas i Sverige och komma svenska patienter till del.

Whiplash är en osynlig skada

Skadan syns inte, men för den drabbade blir det stora besvär. Svårigheter med att läsa och skriva framkallar illamående. Arbete med bildskärm blir omöjligt. Domningar i armar och stark värk i nacke och rygg, samt huvudvärk kan vara några av de besvär som uppkommer vid whiplash/pisksnärtsskador. Detta att skadan inte syns, innebär att samhället inte alltid förstår den drabbade. Även att få skadan bedömd av läkare, innebär svårigheter. Bilfabrikanter har tagit fram stolar med nackskydd, som ska skydda, och den forskningen går framåt.

Forskning för behandlingsmetoder behövs

Forskning där behandlingsmetoder tas fram måste skyndas på, för där är det för närvarande ett stort tomrum. Detta bör ges regeringen till känna. En ung människa som drabbas, kan inte få någon behandling, om skadan bedöms som

Fel! Okänt namn på

”gammal”. Det är i nuläget, som ovan beskrivits, endast de helt nya skadorna, som kommer under behandling.

Det behövs också en förstärkning av de ekonomiska incitamenten, för att en blivande bilkund skall efterfråga en ökad säkerhet i bilen, med avseende på eventuella pisksnärtsskador. Detta kan ske genom försäkringsbolagen eller från statens sida.

Idag måste en drabbad människa bedriva en långsam och dyr rättsprocess, för att få skadan klassad som en whiplash-skada. Rättshjälp vid whiplash-skador behöver därför utvecklas.

Stockholm den 2 oktober 2005

Barbro Feltzing (mp)